

КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ

Природа нас упозорава

ПЕДАГОШКА РАДИОНИЦА

Насиље није кул

ИНТЕРВЈУ СА ПИСЦЕМ

Јасминка Петровић

СРПСКИ ЈЕЗИК

Срби и Ескимии о снегу

ЈОВАН ДУЧИЋ

Кнез српских песника

ШЕЗДЕСЕТ ГОДИНА ОД НОБЕЛОВЕ НАГРАДЕ

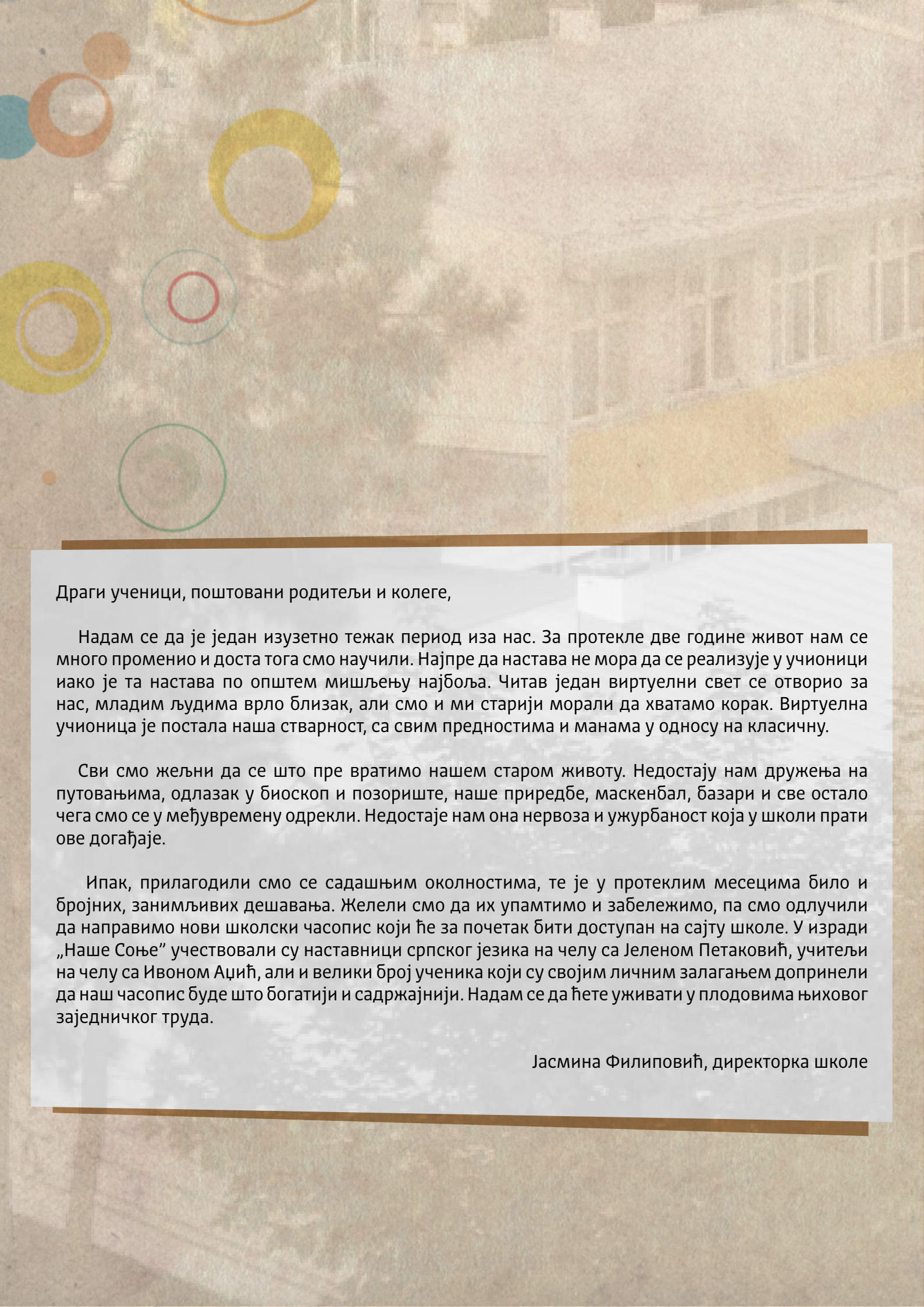
Амбасадор српске културе

НАША ГАЛЕРИЈА

Састави и цртежи

КВИЗ

Питалице за свезналице

Драги ученици, поштовани родитељи и колеге,

Надам се да је један изузетно тежак период иза нас. За протекле две године живот нам се много променио и доста тога смо научили. Најпре да настава не мора да се реализује у учионици иако је та настава по општем мишљењу најбоља. Читав један виртуелни свет се отворио за нас, младим људима врло близак, али смо и ми старији морали да хватамо корак. Виртуелна учионица је постала наша стварност, са свим предностима и манама у односу на класичну.

Сви смо жељни да се што пре вратимо нашем старом животу. Недостају нам дружења на путовањима, одлазак у биоскоп и позориште, наше приредбе, маскенбал, базари и све остало чега смо се у међувремену одрекли. Недостаје нам она нервоза и ужурбаност која у школи прати ове догађаје.

Ипак, прилагодили смо се садашњим околностима, те је у протеклим месецима било и бројних, занимљивих дешавања. Желели смо да их упамтимо и забележимо, па смо одлучили да направимо нови школски часопис који ће за почетак бити доступан на сајту школе. У изради „Наше Соње” учествовали су наставници српског језика на челу са Јеленом Петаковић, учитељи на челу са Ивоном Ацић, али и велики број ученика који су својим личним залагањем допринели да наш часопис буде што богатији и садржајнији. Надам се да ћете уживати у плодовима њиховог заједничког труда.

Јасмина Филиповић, директорка школе

САДРЖАЈ

Огледало школе	4
Уметност речи	6
Ослушкујем децу и своје срце	12
Насиље није „кул”	14
Омиљени српски краљ	15
Амбасадор српске културе	16
Кнез српских песника	18
Мудра и разумна као Соња	20
Госпођице месождерке	21
Ко има више назива за снег - Срби или Ескимима?	22
Природа нас упозорава	24
Наша галерија	26
Питалице за свезналице	29

ОГЛЕДАЛО ШКОЛЕ

Прославили смо Дан школе

Уз беседе, песме, рецитацију, звуке хармонике и гитаре, 27.10. на Свету Петку, обележили смо свечано дан наше школе. Мото овогодишње приредбе „Знање је моћ” подсетио нас је на оно што не треба никад да заборавимо: да је српски језик наше највеће благо које морамо неговати и чувати, а да су књиге незаобилазне и неопходне на путу спознања, одрастања и сазревања. Приредба је снимљена и постављена на сајт наше школе.

Времепплов

Другог децембра смо путовали у прошлост и наши другари су нас подсетили на славне и тешке дане српске историје кроз занимљиву причу о животу краља Петра I Карађорђевића, у народу познатом као „Чика Пера”. Осим што смо се подсетили историјски важних података, посебно смо уживали у поезији великих песника које су рецитовале наше седмакиње.

Дечја недеља

Манифестација Дечја недеља одржана је од 4. до 10. октобра под слоганом: „Дете је дете, да га волите и разумете”. Иако и ове школске године постоје нека нова правила због епидемије вируса, наше маштовите и креативне ђаке ништа није спречило да допринесу да нам атмосфера у школи буде посебна. Током недеље су у одељењима организоване ликовне

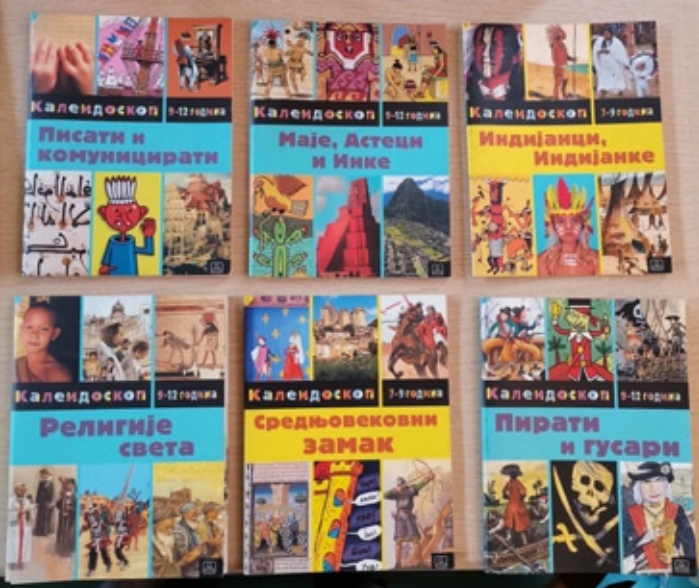
радионице и изложбе радова на тему „Јесен”.

Табле пријатељства са другарским порукама, писмима и цртежима су посебно обрадовале ђаке јер је ово била прилика да покажу једни другима колико им другарство значи. Ученици трећег разреда су ишли у госте код ђака првака и обрадовали их честиткама са лепим жељама и порукама добродошлице.

Сунчане дане смо искористили да цртамо кредама по школском терену, али и за спортске активности. Деца су показала не само креативност приликом украшавања терена већ и спретност током различитих спортских игара. Крај недеље обележила је весела атмосфера са нашом библиотекарком Гоцом. Са њом су ђаци прваци имали радионицу и квиз, а најбоље су спремно чекале награде.

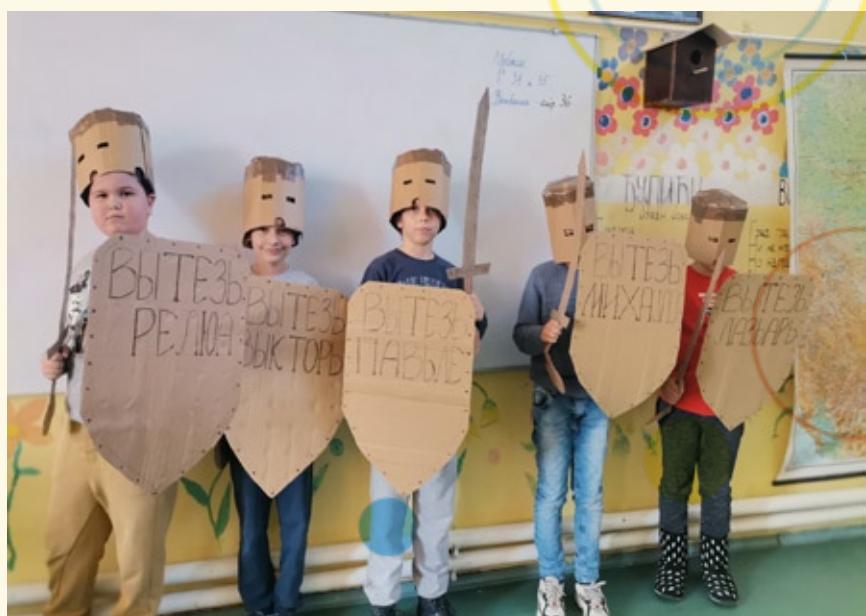

Повратак књизи

У одељењу 3/3 сваког петка деца путују у неке нове авантуре. Полазна станица им је библиотека наше школе. Наиме, изабрана група деца одлази у библиотеку сваког петка и има задатак да изабере књигу коју ће прочитати сви ученици у одељењу, а онда направити кратку презентацију о томе. Од почетка школске године они су прочитали шест чудесних књига и врло успешно нас повели у својих шест авантура.

Проучавали су Маје, Астеке и Инке, исцртавали су лица као прави Индијанци и Индијанке, борили се као гусари у потрази за благом.

Витезови су нас спровели кроз чудесне тврђаве, витешке борбе и показали како можемо катапултом избацити кишу бомбона. Кроз предавање о религијама света научили смо различите обичаје и веровања и на крају кроз представу малих истраживача на пустом острву видели смо да можемо комуницирати на много различитих начина. Знам да је овог тек почетак њихових авантура и желимо им пуно успеха у свим следећим које их очекују!

Мало другачији (воћни) петак

Да ужина може бити забавна и здрава то смо се уверили када смо отишли у посету одељењу 2/4 и 3/3. Тамо се сваког петка одвија права кулинарска чаролија. Сецка се воће, нижу се ражњићи, склапају се облици, а деца се задовољно смеју и једва чекају да поједу сваки комадић слатке, воћне ужине. А кад се не гостимо, онда певамо песму:

Ми ужине своје волимо и није
нам тешко да их воћем обојимо

Волимо да сецкамо и маштамо
А после то лепо и смажемо

Гомила витамина ту има
Па ће тело добро да нам штима

Боровница, јабука или банана
Нама ни једна воћка није страна

УМЕТНОСТ РЕЧИ

Моје одељење

Моје одељење је скуп веома различитих особа. Неке од њих занима уметност, неке спорт, неке музика, а неке нешто потпуно другачије од свега наведеног.

Сећам се 1. септембра 2014. године, када сам кренула у први разред. То јутро променило ми је живот из корена. Колико сам била тужна јер сам знала да почиње једно озбиљно поглавље живота, толико ме је одушевило када сам видела своје одељење и другаре. Били су насмејани и срећни, и оставили су баш леп утисак на мене.

Док смо били код учитељице, углавном смо се сви дружили. Били смо сложни и увек се држали заједно. Помагали смо једни другим, радовали се и смејали заједно. Нажалост, није све остало тако. Више нисмо сложни као што

смо били. Многи су се променили, према мом мишљењу, неки на боље неки на горе. Ипак, трудим се да будем толерантна и добра са свима и то ми углавном и успева.

Наше осмогодишње дружење полако се приводи крају. Искрено, баш ми је жао због тога, али надам се да ћемо се опет срести и сећати се свега што смо заједно доживели. Сада могу да кажем да разумем оно што су ми стално причали: „Од колевке па до гроба најлепше је ђачко доба.“

Јана Релић 8/2

My Zemun

Hi, my name is Nikola and I am from Zemun. My family and I moved to Zemun when I was 4 years old. As soon as we settled into our new home, I made lots of new friends at school and in my street. We have stayed friends even today. Since last year, I have started taking buses to get around and realised that Zemun is a really beautiful place with lots of shops, friendly people and limitless opportunities. Although I dream of going to college in London, Zemun will stay in my heart forever.

Никола Анокић 5/4

У потрази за звездом водиљом

„Плава звезда“ за мене представља циљ ка коме треба да идем и који ћу једног дана достићи.

Требало ми је дуго да пронађем своју „плаву звезду“. Засада желим да изучим микробиологију и да помоћу ње помогнем развоју медицине. Могу само да замислим какав је осећај знати да неко због тебе живи. Људи знају премало о болестима које су општеприсутне, зато је и најмање сазнање о њима веома корисно. Макар да мој рад помогне само једној особи, труд ће бити вредан, јер је сваки живот вредан. Већ сад, кад сам далеко од остварења свог сна, почела сам да стрепим од њега. Плашим се да не пратим праву звезду, моју звезду. Знам да је пут којим се до ње долази трновит, кривудава и тежак, али када га пређем, биће вредан труда. Бојим се да ћу морати поново да тражим нову звезду, ако ова није права. Мораћу поново да је јурим по можда још стрмијем путу. Схватила сам да сваки пут који пређем остаје иза мене, али знање стечено на њему увек ћу носити са собом. Таква знања олакшаће ми сваки следећи пут, док на крају не успем да освојим све животне планине.

Живот је вечна потрага за „плавим звездама“. Када пронађем једну, засијаће друга, после ње трећа и тако до краја. Пратићу своју звезду јер је живот без ње лутање без циља.

Ленка Жигић 6/2

Дохватићу „плаву звезду“

Моја „плава звезда“ јесте да некада postanем фудбалер.

Једном, у сну, када сам био јако мали, сањао сам да сам најбољи фудбалер. Било је предивно. Изгледало је као да сви навијачи говоре – Лука, дај гол! Када сам се пробудио, нисам могао да верујем. Од тог дана сам почео да тренирам. Уписао сам се у један фудбалски клуб. Стално сам гледао како старији играчи играју фудбал и замишљао сам да сам као они. Моји другови нису волели фудбал, али ја сам га обожавао. Кад год је лепо време, изађем напоље да шутирам лопту. За рођендан сам пожелео да ме једног дана родитељи гледају на телевизији. Фудбал је тимска игра у којој није најбитније победити, што ми се и највише допада. Љубав према овом спорту је огромна.

Сигуран сам да ћу једног дана стићи до своје „плаве звезде“ уколико наставим да вредно тренирам. Рад и труд се увек исплате!

Лука Филиповић 6/2

My Zemun

It is very common for tourists and foreigners who come to visit Belgrade to be especially enthusiastic about Zemun. In spite of all the beauties of the capital city and its historical sights, rich culture, night life and interesting people, their hearts are preoccupied with Zemun and its cobbled streets, green parks, the scent of the Danube and a charming bohemian spirit.

It is generally known that the people of Zemun, when asked by strangers or their fellow countrymen where they are from, prefer answering "from Zemun" to saying "from Belgrade". Although very beautiful, the Sava, of course, will never be able to compare itself with the Danube and its charming small islands that emerge in summer, when the water level is at its lowest and reveals their pearly white beaches, as if created for enjoyment.

I could never single out just one thing that I like most about Zemun. I like to see the view from Gardos as well as to feel the wind from the Danube on my face. I admire the slower pace of life and the calm energy of Zemun.

In fact, what joins everything together, thus making one ideal combination, is that special energy of Zemun, calm, but at the same time strong and powerful - just like the Danube.

This is my Zemun!

Хана Кнежевић 8/3

У чудесном свету маште

У чудесном свету маште може да се догоди шта год пожелимо. Тамо нема правила ни граница.

Маштам о томе како би било када би људи могли да се враћају у прошлост или иду у будућност да виде како ће свет изгледати. Мислим да би сви хтели да виде најславније српске битке. Ипак, прошлост није била баш сјајна. Раније је било много ратова и сукоба. Сва срећа, па их тренутно нема.

Већина људи замишља да ће у будућности аутомобили летети и људи се телепортовати. Ја мислим да ће се то остварити тек за двеста година. У ближој будућности роботи ће нам помагати у кући, рецимо кувати и чистити. Технологија ће све више напредовати.

Маштам о још много ствари, не само о овоме. Рецимо, занима ме како је то бити позната личност: певачица, спортиста, глумац... Они су вероватно богати. Занима ме да ли их јуре фанови. Или, како би било да је свет направљен од слаткиша? Да ли бисмо јели зидове, подове, намештај? Машта може свашта, остварује и немогуће, а живот чини веселијим и срећнијим.

Јована Суботић 5/4

Машта је највећи дар

Свако дете има онај златни и моћни дар маштања, а ја сам одувек био веома маштовит.

Када бих читао неку књигу, маштао бих да се и мени догађа све што и јунацима у књизи. Када смо са наставницом радили драмски текст о гусарима, помислио сам да сам чувени пират.

Моје маштарије испуњене су занимљивим авантурама. Једном приликом сам чак маштао о маштању! Сећам се да сам једном сањао нешто толико страшно да сам се пробудио тако што сам скочио са кревета. Машта је толико моћна да нестварно изгледа стварно.

Често би ме школа подстакла на маштање. Сањао сам да правим величанствени модел вулкана и сутрадан сам то и урадио. Машта је као састав који чека да буде смишљен.

Свој дар маштања дугујем свим бајкама и романима које сам прочитао. Свој деци света поручујем да им никад не понестане идеја и фантазија!

Вељко Алексић 5/4

Када би ствари причале...

Једне ноћи размишљала сам како би свет изгледао када би ствари причале. Са том мишљз легла сам у кревет.

Након неколико минута чула сам тихе гласове који долазе из купатила. Уплашила сам се и одлучила да устанем. Кад сам отворила врата угледала сам четкице за зубе како разговарају. Потрчала сам назад у кревет. За мојим корацима се чуло јаукање. Нисам спавала целе ноћи. Сваки час се чуло неко лупкање, шушкање и вриштање. Одједном су врата викнула и сви су ућутали. Ујутру ме је пробудио гласан врисак прозора: „Устајање!“ Цео дан ми је протекао у слушању шта ко прича. Када је дошло време да радим домаћи, свеска се стално бунила, а оловка је ућуткивала.

Сутрадан, у школи, сваки пут кад бих села, столица би јаукнула, а табла причала лекције умсто наставника. Док сам се враћала кући, дрвеће ме је поздрављало лепим песмама.

У току повратка кући сам се пробудила и схватила да сам у топлотном кревету и да ствари заправо не причају.

Софија Станивук 5/4

Наопачке дан

Док моја три мозга међусобно разговарају, ја покушавам да размишљам о нечему сасвим другачијем.

У мом свету маште све је могуће. Тако постоји и ритуал који се зове „Наопачке дан“. Тамо је све наглавачке. Ја идем у школу испод земље, а наставници су биљке. На часовима математике кувамо, а на ликовном јашемо ранчеве. Носимо панталоне као мајице, а мајице као панталоне. Кабинет историје је једно велико дрво по коме се пењемо. Мој омиљени час је исхрана. Тамо можемо да једемо шта год желимо, чак је и сала од чоколаде, а табла од јабуке.

Кад се школа заврши, тата ме води у циркус где се змајеви понашају као пси, умеју чак и да дају шапу. Моја мама прави најбоље колаче у крају. Мој омиљени је од дрвета лубенице и жбуна банане. Постоји и колач од воде и јогурта.

У мојој глави се свашта дешава, а машта је неуморна!

Душан Јовановић 5/1

Необично путовање

Свако дете воли да машта. Тако и ја волим када ме моја машта одведе у свет нестварних догађаја и необичних ликова.

Чешки јунаци Пет и Мет су несташни и маштовити мајстори. Они су прошле јесени направили магични кишобран зато што су желели да оду у авантуру. Био је то 25. октобар када су Пет и Мет кренули на путовање. Летели су над Европом и посматрали солитере и паркове, покошене ливаде и шуме. Дошли су до Африке и дивили се Сахари, највећој пустињи. Видели су камиле и змије, оазе и кактусе и разне животиње и пределе. После неколико сати летења, видели су прекоокеански брод и обојица одлучише да слете на њега. На броду су угледали и гисподина Филеаса Фога у његовог слугу Паспартуа који су ишли на пут око света за осамдесет дана. Упознали су се, и Филеас Фог је почео да прича Пету и Мету да се опкладио са пријатељима да је свет могуће обићи за 80 дана. Након извесног слушања приче, они одлучише да наставе своје путовање. Растали су се пожелели једни другима срећу на путовању. Прелетели су другу највећу кишну шуму у Африци. Видели су мајмуне и гориле, лемуре и панде и необичне и егзотичне биљке. Видели су и један напуштем храм у џунгли у којем су били Индијанци. Они су кренули да их гађају стрелама, а Пет и Мет одмах брзином светлости узлетеше.

Пет и Мет су хтели да учине неко племенито дело. Хтели су да спасу пингвине са Мадагаскара. Пут до тамо је био веома дуг. Када су надлетали Атлантски океан ухватило их је невреме. Таласи су били високи и један замало да их обори у океан. Када су дошли до острва Мадагаскар, пришуњали су се зоо-врту и чекали да уграбе прилику да спасу пингвине. Када су сви стражари отишли на ручак, они су каменом разбили прозор од стакленог кавеза са пингвинима, узели су их и побегли. Поново су узлетели са магичним кишобраном и одвели пингвине на Мадагаскар. Пет и Мет су се вратили кући, а ову авантуру никад неће заборавити!

Теодор Ваџић 5/4

Пожелела сам немогуће

Сваке вечери када моју собу обасја месечина уроним у своје снове и маштам. Полако, улазећи у овај нестварни свет, осећам се срећно.

Крећем, лутам и путујем кроз време тражећи своју земљу радости. Ту ме је дочекала моја другарица сова по имену Искра. Мала, лепршава, у хаљини од белог блиставог цвећа, насмејана, са крупним зеленим очима и малим златним кљуном. Њена сребрна крила померала су се на поветарцу који ју је миловао. Била сам збуњена када ме је загрлила и пољубила. Изненада је брзо одлетела, а иза ње је остао светлуцави траг.

Кренула сам за њом и угледала нестварну призор. Била је то шума дугиних боја. Гране дрвећа су се лагано њихале уз цвркул птица. Наставила сам даље и наишла на пропланак који је додиривао ружичасто небо са златним нитима. Сунце ме је гледало и смејало се. Пожелела сам да га додирнем и оно је један свој жути зрак спустило до мене. Помиловало ме је и тада сам осетила врелину и радост.

Недалеко одатле налазиле су се дугине нити од којих је свака била улаз у другачији свет. Полетела сам својим крилима, као да сам птица, и улетела у Земљу чудеса где се налазио рингишпил на којем су се вртела чудесна бића. Били су то вилењаци који су изводили неку врсту плеса у лету. Све је било окупано уздасима весеља. Схватила сам да ту не припадам и полетела даље.

Изнад мене су се налазили бели облаци, о које су биле закачене звезде по којима су скакутале виле ноћи. Оне су певале успаванке за сву децу света. У једном тренутку сам се тргла и угледала своју другарицу Искру која ме је узела за руку и показала ми пут ка стварности.

Сунчани зраци су полако смењивали месечину и ту је био крај мог путовања. Моју радост је заменила туга јер је живот пут у сурову стварност, док је моја авантура било пут у срећан живот. Надам се да ћу поново ићи на неко слично путовање, макар и у машти.

Христина Спасић 5/3

Шарени летећи кишобран

Јесен је стигла. Пада киша, златна од жутог лишћа. На клупи седи човек под кишобраном, а поред њега пролази тужан, покисао младић. Оно што вам нисам рекла је велика тајна. Кишобран је магичан и може да полети! И човек под кишобраном је решио да покислог младића поведе са собом у невероватну авантуру...

Младић се збунио кад му је човек пришао и питао га да крену на занимљив пут. Младић је рекао да би желео, али на неко топлије место. Човек рече: „Може, само се ухвати за дршку од кишобрана.“ И тако се младић ухвати за дршку, а кишобран поче да их диже. „Господине, шта да радимо, ветар је јак и диже нас у хладно, тамно као пепео небо?“, упита момак. „Дете, ово је чаробни кишобран, може да лети“, одговори човек. Младић је мислио да је у најчуднијем сну. Човек упита збуњеног младића како се зове. Скамењени младић кратко изусте: „Сима.“ Чим он то рече пред њима се појавише столице од блиставог стакла на које су сели Сима и човек по имену Рајко. После сат времена стигли су до блиставог Париза. Загледани у лепоту овог града, нису приметили да лете право ка Ајфеловој кули. Срећом, избегли су незгоду, јер кишобран има моћ да заштити своје путнике омотачем у бојама дуге. Убрзо, нашли су се на Бахамима.

Шетали су и у једном тренутку видеше једног исцрпљеног пса и изнемоглу девојку. Пришли су им и дали мало воде. Девојка рече: „Хвала вам, дивни сте! Кад бисмо могли отићи даље од ове неподношљиве врелине?“

Рајко их позва да им се придруже под чаробним кишобраном и одлете на неко лепше место. Девојка Аска пристаде под условом да поведу и њеног пса Рекса који уме да говори.

Рајко рече да се ухвате за дршку од кишобрана и да кажу своје име како би се појавиле столице. „Ја сам одувек желео да летим!“, задивљено залаја Рекс. На путу су разговарали о својим досадашњим животима који нису били баш најсрећнији до ове авантуре. Очарани путници замолише Рајка да их одведе на најлепше место на свету. Врло брзо су се нашли усред бистре реке Дрине. Док их је вода носила у магичном кишобрану, посматрали су јато пастрмки и весели лет водомара. Јаки брзаци избацили су их на обалу. Магични кишобран је био превише мокар, па су даље морали пешке. Стигли су на врх планине Таре. Одушевљени природом, решише да ће ту бити њихов нови дом.

У тој божанственој природи Аска и Сима одлучили су да се венчају и саграде дрвену колибу, где је и Рекс уживао трчећи слободно. Рајко је тада одлетео својим кишобраном у нове авантуре да усрећи још људи.

Теодора Новковић 5/1

Мој друг

Мој друг о коме пишем је мој најбољи друг и име му је Алекса Томић.

Алекса и ја смо се упознали у другом разреду. Почели смо да причамо и онда је он сазнао да обојица живимо у Земунским капијама, па смо постали пријатељи. У трећем разреду се нисмо видели зато што је он био група Б, а ја група А. Алекса много воли да се игра легу коцкицама. Он је почео да свира гитару пре три месеца, а када сам чуо да свира гитару, ја сам се одушевио. Пре три, четири недеље или мало више, Алекса је дошао код мене кући са гитаром. Рекао ми је да му је домаћи био да научи песму „Бек ин блек“, па сам желео и ја да научим ту песму. У школи „Рокенролер“ сам је учио и савладао.

Баш ми је драго што смо Алекса и ја другари и обожавам свој живот, јер је он увек ту за мене.

Најдан Војновић 4/2

Школа Соња

Школа Соња је бајна
И у њој има понека тајна

Учитељица је помало строга
Али није бабарога.

Ако нема другара,
Бар у дворишту има једна
Мала лала.

Ако има другара
Онда је шала.

Павле Савић 2/3

Школа

Школа је бајна,
Понекад и сјајна.

Кад је видим мисао креће
Које сам ја среће!

Сви волимо Соњу
Сва добра деца иду у ову школу.

Анђела Врањевац 2/3

Мој Супер другар и његова магична колица

Ја сам обичан дечак и возим жута колица. Мој Супер другар има магична колица и другачији је од мене, ја морам да окрећем педале, а он једним кликом укључи супер мега-погон.

За мој рођендан ми је приредио авантуру коју ћу заувек памтити. Тог дана ме је позвао да изађем напоље и седнем у његова невероватна колица. Притиснуо је дугме и активирао ракете, па смо се винули у небо. Бочна крила су се раширила. Ми смо летели изнад града и гледали га из птичје перспективе. Слушали смо музику и уживали. Радио на његовим колицима је био појачан до краја. Родитељи нас нису опомињали пошто смо били много изнад њих. Нисмо знали колико је сати, па нас је мој Супер другар једним кликом створио изнад Биг Бена. То је био највећи сат који сам икада видео. Имали смо још времена, па смо одлетели у Париз на врх Ајфеловог торња. Поглед је био невероватан. Препео сам се када сам погледао доле, али мој другар није. Он није скидао осмех са лица.

Убрзо је дошло време да се вратимо у наш град. Када смо били сасвим близу, укључио је падобран и ми смо почели да се спуштамо. Моје срце је лупало јако од узбуђења и чекао сам шта ће да се деси. Мој Супер другар је био поносан јер је успео да ме задиви вожњом у својим магичним колицима. Пожелео сам да и ја њему приредим једну незаборавну авантуру, на свој начин. Нисам сигуран да ћу бити добар у томе као што је био он.

Илија Живковић 3/3

Моја школа

Школа почиње после мора
Тада креће фора.

Има салу велику и малу
Другари су увек спремни за шалу.

Торбе се шарене на све стране
У Соњи су само паметне главе.

Урош Главоњић 2/3

Јасминка Петровић
(фото: Мирослав Милић)

ИНТЕРВЈУ СА ПИСЦЕМ: ЈАСМИНКА ПЕТРОВИЋ

Ослушкујем децу и своје срце

Јасминка Петровић, омиљени писац деце и младих, својим књигама нас засмејава, забавља, подучава. Млади читаоци се идентификују са њеним ликовима и неретко охрабрују у решавању проблема јер ако су, како је једном приликом рекла, „јунаци књиге све ово изгuralи, могу сигурно и ја“. Јасминка је аутор више од 30 књига (Ово је најстрашнији дан у мом животу, Од читања се расте, Дугина долина, Да ли сте ви жаба?, 100 лица столица...), а неке од њих су и екранизоване (О дугмету и срећи, Лето када сам научила да летим). Дела су јој преведена на 25 језика. Јасминка ужива у књижевним сусретима са децом која је инспиришу у писању. Каже да воли јесен, море и ветар. Ми смо пожелели да сазнамо још понешто о њеном животу и стваралаштву, и омиљена списатељица је пристала да нам да интервју за „Нашу Соњу“.

Када размишљате о свом детињству, која личност искрсне у Вашем сећању? Да ли сте имали некога ко Вам је читао или причао приче и можда тиме утицао да и сами постанете књижевница?

Ух, тешко ми је да издвојим само једну особу! Кад помислим на детињство и причање прича појављују ми се најпре мама и тата, затим тетке, па бабе и деде... Баба Лала, татина мама, била је посебно маштовита и веома надарена за глуму. Њена приповедања су ме остављала без даха. Измишљала је необичне ликове са чудесним моћима – девојчица која говори с вуковима, брезова метла која чисти све пред собом... Деда Миле, мамин тата, причао је духовите приче са неочекиваним обртима и нонсенс елементима. Мислим да су бабе и деде веома важне за развијање маште код деце, па није чудо што се често помињу у многим биографијама славних стваралаца широм света.

По чему памтите своје основно школовање?

У трећем основне моја школа се расформирала, па сам морала да пређем у другу. У дванаестој години мама и тата су се развели и тада сам променила место становања. Преселила сам се са Палилуле на Звездару и кренула у нову школу. У том периоду сам била врло повучена, стидљива и несигурна, те су ми ове промене падале веома тешко. Међутим, увек постоји и друга страна медаље. Стекла сам многе пријатеље са којима сам и данас у контакту, а захваљујући татином другом браку добила сам две сестре. Ивана Лукић је завршила психологију и написала неколико књига, а Бојана Лукић се бави савременом уметношћу. Веома смо блиске и све три радимо са децом и за децу.

Чула сам да своја необјављена дела прво дајете деци да их прочитају и оцене. Због чега?

Деца су строги критичари. Ако им се нешто свиђа умеју да похвале без задршке, а уколико им се нешто не свиђа и то ће искрено рећи гледајући вас мирно у очи. Кад нов рукопис прође строг дечји суд, могу да одахнем и пошаљем га у издавачку кућу. Тада се текстом бави уредник, лектор, илустратор, дизајнер... Трудим се да послушају и децу и сараднике, али и своје срце.

Често сте у прилици да разговарате са децом на књижевним сусретима. Какви су они саговорници о књижевности?

Кад успоставимо поверење, можемо причати сатима. Књиге су нам повод за разговор о различитим темама – о породици, школи, пријатељству, понашању, одрастању... Рекла бих да су најватренији кад се упусте у дискусију о укућанима. Док критикују браћу и сестре веома су оштри, али кад их хвале не могу да сакрију своју љубав према њима. Посебно ми је драго када спонтано награде аплаузом мудре речи својих другарица и другова. На добар штос одговарају смехом. У нижим разредима основне школе тешко их је задржати на столицама. Живахни су и пуни идеја. Своје утиске изговарају отворено и искрено. Радосно са мном деле своје стихове, приче, цртеже. Спремни су да глуме и певају. Како одрастају, постају уздржанији и затворенији. Тада нам у помоћ прискачу књижевни ликови. С њима се поистовећују, диве се њиховим поступцима, узимају их за узор или се на њих мрште и љуте.

Нил Гејман је у једном свом предавању о важности читања истакнуто место дао библиотекама јер су, за њега, оне простор слободе и то слободе читања, информисања и комуникације. Слажете ли са њим?

Тај текст сам читала више пута. Слажем се у потпуности са Нилом Гејманом. Из личног искуства кажем да су данас библиотеке светионици културе, нарочито кад је реч о дечјим одељењима. Библиотекари спајају књиге, децу и писце на најприроднији и најдивнији начин. Одлични су познаваоци дечје књижевности, како домаће, тако и стране. Велики су ентузијастички и увек су насмејани и разиграни. У жељи да скренем пажњу на значај библиотека и библиотекара написала сам две књиге: На крилима књиге и Библиотека те чека. Илустрације је радила Ана Петровић, а објавила Градска народна библиотека Жарко Зрењанин.

Јелена Петаковић

ПСИХОЛОШКО-ПЕДАГОШКА РАДИОНИЦА

Насиље није „кул“

Психолошко- педагошка служба се труди да кроз пријатну атмосферу и позитиван контакт промовише пожељна понашања код ученика, да подучава, мотивише и решава потешкоће.

То чинимо кроз различите активности које остварујемо са ученицима, наставницима и родитељима. У актуелном броју нашег школског часописа представимо вам радионицу коју смо реализовали 15.10.2021. са одељењем 4/4 и учитељицом Елмом Илијази на тему „Вршњачко насиље“.

ПОРУКЕ СА НАШЕ РАДИОНИЦЕ

- Насилна деца можда мисле да су забавна или „кул“ - не подстичи их на насиље смешкањем, дивљењем, прећуткивањем, имитирањем или навијањем.
- На насиље не узвраћај насиљем - псовком или тучом. То не решава проблем. Само га погоршава, јер се излажеш великом ризику да ти врати још јаче.
- Немој да мислиш да си издајица ако се обратиш одраслима за помоћ! Тиме помажеш особи која не може сама да се избави од насилног понашања других.
- Немој бити пасивни посматрач као да се то тебе не тиче - НЕ РЕАГОВАТИ ЗНАЧИ ПОДРЖАВАТИ НАСИЉЕ!

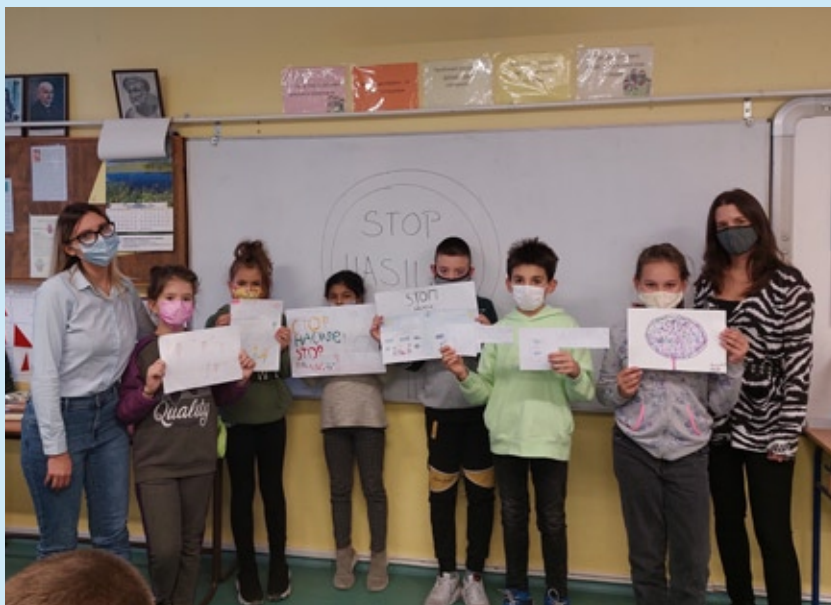
Педагог Јелена Јовић је кроз интерактивну радионицу уз подршку учитељице Елме Илијази разговарала са ученицима о различитим врстама насиља и о облицима за које они сматрају да су најчешћи у нашој школи. Разговарали смо како да правимо разлику између шале, грубе игре и насиља.

Ученици су имали различите задатке и примере где су они одговарали на питања како би се понашали да се нађу у ситуацијама насиља у школи. Ђаци су током радионице погледали и дискутовали о кратком филму који су снимили њихови вршњаци на тему вршњачог насиља. Заједно смо учили како можемо да препознамо дете-жртву, а како дете- насилника,

као и које су последице насилног понашања. Закључили смо да је важно да се сви потрудимо да помогнемо да се насилно понашање заустави, а са тим у вези, и научили коме да се обратимо када нам је помоћ потребна.

На следећем часу ликовне културе ученици су инспирисани радионицом правили радове на тему „Зауставимо насиље“. Радови ће красити зидове школе и биће подршка ученицима у циљу сузбијања насиља међу ученицима и неговања позитивне и пријатне атмосфере у школи.

Јелена Јовић, педагог школе

СТО ГОДИНА ОД СМРТИ ПЕТРА I КАРАЂОРЂЕВИЋА

Омиљени српски краљ

Петар I Карађорђевић рођен је 11. јула 1844. године у Београду. Основно образовање стекао је у Београду, а даље школовање наставио у Женеви. По завршетку школовања, Петар се уписује у париски колеџ Сен-Барб, а 1862. у чувену војну академију у Сен-Сиру, коју завршава 1864. године. Док је усавршавао своје политичко и војно образовање у Паризу, бавио се фотографијом и сликарством.

Почетком 1868. године са свега 24 године Петар I Карађорђевић у Бечу штампа свој превод књиге енглеског политичара и филозофа Џона Стјуарта Мила „О слободи“. Књигу је пратио предговор младог краља који ће касније постати његов политички програм.

Придружио се 1870. године француској Легији странаца са којом је учествовао у Француско-

Краљ Петар улази
у Скопље 1912. године

пруском рату. За своје заслуге у рату одликован је Орденом Легије части. Током рата био је заробљен од стране Бизмаркових војника. Из заробљеништва је успео да побегне тако што је препливао скоро залеђену реку Лоару. 1875. године, учествовао је у Босанскохерцеговачкој буни под именом Петар Мркоњић и током борби је био рањен у руку. У лето 1883. жени се кнегињом Зорком, најстаријом ћерком црногорског кнеза Николе, на

Цетињу. Петар I Карађорђевић имао је петоро деце од којих је двоје умрло у детињству. После краћег боравка у Паризу, породица се сели на Цетиње где су остали наредних 10 година.

Петар I Карађорђевић је све време одржавао контакте са својим људима из Србије, нарочито са вођом радикалне странке Николом Пашићем. Током 1897. одлази у Русију на пријем код цара Николе II. Три године касније покушао је да се споразуме са краљем Александром Обреновићем о признавању кнежевске титуле и повраћају одузете имовине, али без успеха. Након тога Петар је још више појачао своју политичку активност за повратак у Србију. Настоји да ступи у ближе односе са Аустроугарском нудећи јој свој политички програм.

После Мајског преврата и убиства краља Александра Обреновића 1903. године Народна скупштина је одлучила да на власт дође Петар I Карађорђевић. Крунисан је 1904. године у Саборној цркви у Београду. По доласку на власт настојао је да поправи односе са чланицама сила Антанте.

Због политичког и економског неслагања Србије и Аустроугарске дошло је до Царинског рата који је отпочео 1906. године када је Аустроугарска забранила увоз робе из Србије. Србија је овај проблем решила тако што је извоз своје робе преусмерила ка чланицама сила Антанте. Аустроугарска је доживела неуспех и била је приморана да 1911. поново отпочне увоз робе из Србије, чиме је окончан Царински рат из којег је Србија изашла као победник.

Аустроугарска је 1908. године прогласила анексију Босне и Херцеговине, на шта је Србија

Петар I Карађорђевић
у Босанскохерцего-
вачкој буни

бурно одреаговала јер би то онемогућило уједињење матице са Србима преко Дрине. Остале европске силе нису одлучно реаговале и Србија је било приморана да призна анексију Босне и Херцеговине. Срби су у то време били широко распрострањени по Османском царству и постојала је велика жеља за уједињењем са Србијом. И Србија са својим савезницима објављује рат Османском царству. Србија је успела да победи Османско царство у биткама код Битоља и Куманова, чак је успела и да добије излаз на море, али убрзо након великог притиска европских сила била је приморана да се повуче. Србија је након рата добила област Рашке, Косово, део Метохије већи део данашње Северне Македоније. Незадовољна исходом првог Балканског рата, Бугарска је без објаве рата, на наговор и подршку Аустроугарске и Немачке напала Србију на реци Брегалници 29. јуна 1913. године. Србија је успела да се одбрани, и уз помоћ својих савезника натерала је Бугарску на примирје 1913.

Услед напора у Балканским ратовима здравствено стање краља Петра се погоршало.

Насијавиће се...

Милан Раковић 8/1

ШЕЗДЕСЕТ ГОДИНА ОД ДОБИЈАЊА НОБЕЛОВЕ НАГРАДЕ

Амбасадор српске културе

Иво Андрић, српски и југословенски књижевник, доктор наука и дипломата Краљевине Југославије, 1961. године добио је Нобелову награду за књижевност „за епску снагу којом је обликовао теме и приказао судбине људи током историје своје земље“. Андрићево стваралаштво разноврсно је и богато: писао је поезију, приповетке, романе, есеје, књижевну критику, путописе....

Рођен је у месту Долац у околини Травника 10. октобра 1892. Отац и мајка су му били Антун и Катарина Андрић. Антун је умро када је Иво имао две године, а његова жена Катарина суочена са беспарицом, дала је сина на чување тетке у Вишеград, где је завршио основну школу. Андрић је дане проводио посматрајући и прелазећи мост преко Дрине, и та грађевина је оставила упечатљив траг и постала главни мотив његовог стваралаштва.

Као ђак сарајевске гимназије, Андрић је почео да пише поезију и 1911. године у „Босанској вили“ је објавио своју прву песму „У сумрак“. У то време био је припадник покрета „Млада Босна“ и страствени борац за ослобођење јужнословенских народа од Аустроугарске монархије. Добивши стипендију хрватског културно-просветног друштва „Напредак“, Андрић је је у октобру 1912. године започео студије на Мудрословном факултету Краљевског свеучилишта у Загребу. Наредне године прешао је у Беч где је слушао предавања из историје, филозофије и књижевности. Бечка клима му није пријала, па је следеће године прешао на Филозофски факултет у Кракову. На предлог Богдана Поповића и Слободана Јовановића, 1926. године, Иво Андрић је примљен за члана Српске краљевске академије.

Иво Андрић са супругом Милицом на вест о добијању Нобеловој награде

Уручење Нобелове награде

Андрић крај вишеградског моста

Андрић је имао веома успешну дипломатску каријеру коју је започео у Ватикану, а наставио у конзулатима у Букурешту, Трсту, Грацу, Марсеју, Паризу, Мадриду. Уочи почетка Другог светског рата и Хитлерове окупације Европе, Андрић је био дипломата у амбасади Краљевине Југославије у Берлину. Интервенисао је код немачких власти да се заробљеништва спасу многи научници и писци. Након повратка из Берлина, ратне године провео је у Београду пишући своја најзначајнија дела. Одбио је да потпише Апел српском народу којим се осуђује отпор окупатору. Послао је

писмо Српској књижевној задрузи да за време док „народ пати и страда“ не објављује његове приповетке. У тишини своје изнајмљене собе, писао је прво „Травничку хронику“, а крајем 1944. године завршава и роман „На Дрини ћуприју“. Оба романа објавио је у Београду неколико месеци по завршетку рата, а крајем 1945. године у Сарајеву је објавио и роман „Госпођица“.

Андрић је новчану награду од милион долара добијену освајањем Нобелове награде у потпуности поклатио за развој библиотекарства у Босни и Херцеговини. После додељивања награде почело је велико интересовање света за дела писца са Балкана и његови се романи и приповетке штампају на више од тридесет језика. Умро је 13. марта 1975. године и сахрањен у Алеји заслужних грађана на Новом гробљу.

У Београду је основана Задужбина Иве Андрића. На основу писмачевог тестамена, сваке године се додељује „Андрићева награда“ за причу или збирку. Први добитник награде је био Драгослав Михаиловић за роман „Петријин венац“.

Режисер Емир Кустурица идејни је творац Андрићграда или Каменграда, културног центра и врсте етно-села, који се налази на самом ушћу реке Дрине и Рзава у Вишеграду. За посетиоце је отворен 5. јула 2012. Град је изграђен од камена и у њему се налази педесетак објеката: градско позориште, модерни биоскоп, градска управа, академија лепих уметности, зграда Андрићеве гимназије, речна марина и пристаниште, хотели, тргови, црква, стари хан, дућани и спомен кућа Иве Андрића.

Катарина Бореновић 6/1

Анегдота о Андрићу

Борислав Михајловић Михиз је пре свих писао о Проклетој авлији констатујући да је ово дело капитално Андрићево остварење и да спада у сам врх његове прозе. Сам писац, зачуђен високом Михизовом оценом овог дела, поверио му се да је, пишући га, остајао незадовољан и са утиском недомашена посла. На крају је учинио оно што иначе не чини: пустио је незрео и недовршен рукопис у свет.

– Да се ослободим море. А сад ви одлучно

тврдите да је та моја несавладана мука једно од мојих најзначајнијих дела и налазите у њему оно што ја не видим, а биће и оно што у њему не постоји – говорио је Андрић Михизу.

А кад је Јован Ђирилов за Југословенско драмско позориште хтео да драматизује Проклету авлију отишао је да консултује писца.

– Зашто Ђирилове – рекао му је Андрић – не одете до Михиза, он о Проклетој авлији зна више од мене.

О причи и причању

Свако прича своју причу по својој унутарњој потреби, по мери својих наслеђених или стечених склоности и схватања, и снази својих изражајних могућности; свако сноси моралну одговорност за оно што прича, и сваког треба пустити да слободно прича. Али допуштено је, мислим, на крају пожелети да прича коју данашњи приповедач прича људима свог времена, без обзира на њен облик и њену тему, не буде затрована мржњом ни заглушена грмљавином убилачког оружја, него што је могућно више покретана љубављу и вођена ширином и ведрином слободног људског духа. Јер, приповедач и његово дело не служи ничему ако на један или на други начин не служи човеку и човечности...

Ово је одломак из беседе Иве Андрића коју је писац одржао приликом доделе Нобелове награде, а наша ученица се потрудила да га преведе на кинески језик:

每个人都根据自己内心的需要讲述自己的故事，根据自己的先天或后天倾向和理解，和自己可能性的表达力；每个人都对自己的话承担道德上的责任，每个人都有言论的自由。我认为可以允许，讲述者最终希望讲述自己时代的故事，无论是什么形式和话题，都不应该被仇恨毒害，不被凶器的雷声淹没。它可以更多地被爱驱动，被自由的人类精神的广度和宁静所引导。因为，如果叙述者和他的作品以某种方式不为人类和人类服务，它们就没有任何意义。

Helena Ye 7/2

СТО ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ОД РОЂЕЊА ЈОВАНА ДУЧИЋА

Кнез српских песника

Година 2021. од великог је значаја за српску књижевност и српску културу. Један од значајнијих јубилеја јесте обележавање 150 година од рођења Јована Дучића. Тим поводом Српска академија наука и уметности уприличила је свечану академију, научни скуп и изложбу под називом – Јован Дучић: трагање за новим. Група ученика VI/2 посетила је ову изложбу са Александром Златојевићем, наставником српског језика и књижевности, а своје утиске о њој, као и о лику и стваралаштву Јована Дучића приказали су у следећем тексту.

~ ~ ~

Јован Дучић био је песник, писац и дипломата, један од најзначајнијих српских књижевника XX века. Његово стваралаштво оставило је неизбрисив траг у српској књижевности, као и на многе песнике који су стварали после њега. У својим делима непрестано је тражио прави пут ка савршенству.

Стефан Тошковић, Теа Павловић, Александра Ковачевић, Лана Мајсторовић, Селена Михаиловић и наставник српског језика и књижевности Александар Златојевић

Изложба ми се веома допала јер смо имали прилику да научимо нешто више о Јовану Дучићу. Мислим да би посете оваквим изложбама требало чешће организовати како би ученици имали прилику да науче нешто више о писцима и њиховим животима.

Теа Павловић

Радна соба Јована Дучића

Јован Дучић је рођен у околини Требиња 15. фебруара 1871. или 1874. године. Своју прву песму – Самохрана мајка, објавио је 1886. године у часопису Голуб. Ако бисмо као годину рођења узели 1874, песник је у тренутку објављивања ове песме имао само 12 година. Књижевни критичари сматрају да дете са 12 година не би било у стању да напише песму која пева о болу мајке која у рату губи мужа и синове, што је била тема Дучићеве прве песме. Због тога се година рођења Јована Дучића помера три године уназад – на 1871. годину, и због тога ове године обележавамо сто педесет година од рођења овог песника.

О ПОРЕКЛУ ИМЕНА

Мудра и разумна као Соња

Име Соња је руска варијанта имена Софија које је грчког порекла и изведена је од речи Sophia што значи мудрост и разборитост. Значи, Соња је „она која је мудра“. За први број нашег школског часописа, а у част имена наше школе, изабрали смо да вас упознамо са неколико познатих жена названих Соња.

Соња Маринковић (1916–1941)

била је револуционарка, учесница Народноослободилачке борбе. Проглашена је за народног хероја Југославије 1943. године. Рођена је у Сурдуку, у свештеничкој породици, а одрасла у Сомбору и Новом Саду. Студирала је на Пољопривредном факултету у Земуну и као студенткиња се прикључила револуционарном покрету. Учествовала је и била организатор многих студентских акција, 1936. године била примљена у Савез комунистичке омладине, а три године касније и у Комунистичку партију Југославије. Била је храбра, због свог политичког деловања хапшена и мучена, и на крају стрељана 1941. год. Наша школа носи име ове храбре и пожртвоване жене која није одустала од својих уверења и није одала своје саборце ни у најгорим мукама.

Соња Ковалевска (1850–1891) била је математичар, писац и борац за женска права. Рођена је у imuћној руској племићкој породици и одрасла је окружена луксузом. Математику је открила тако што је проучавала белешке свог оца које су стајале на зиду њене собе уместо тапета. Такође, често је са ујаком расправљала о појединим математичким појмовима. Када је имала 14 година, сама је научила тригонометрију да би могла да схвати поглавље о оптици у књизи из физике коју је тада читала. Желела је по сваку цену да након средње школе настави своје образовање, и уписала је тада најближи универзитет за жене у Швајцарској. Потом је прешла у Берлин код професора Вајерштраса, тада најчувенијег математичару који је схватио да пред собом има генијалну ученицу. Ова изузетна жена је била спремна на огроман рад и велика одрицања и прошло је много времена док се Соња није изборила за заслужено место у тадашњем мушком друштву универзитетских професора и математичара. Током своје каријере, Соња је објавила десет веома значајних радова

из математике и математичке физике и неколико књижевних дела.

Соња Савић (1961–2008) позната је српска глумица која је оставила неизбрисив траг у седмој уметности. Глумом је почела да се бави у аматерским трупима, а дебитовала је на филму „Лептиров облак“ 1977. године. Снимила је бројне филмове осамдесетих година и остварила незаборавне и упечатљиве улоге у остварењима као што су „Живети као сав нормалан свет“, „Уна“, „Шећерна водица“, „Давитељ против давителја“, „Балкански шпијун“. Имала је заслужен статус звезде домаћег филма, креирајући улоге са препознатљивим личним печатом. За главну улогу у „Шећерној водици“ добила је Златну арену на фестивалу у Пули, а за улогу у филму „Живот је леп“, награђена је на фестивалу у Венецији. Деведесетих година је ређе снимала, али свакако ћемо је памтити по улогама у филмовима „Ми нисмо анђели“, „Ни на небу ни на земљи“ и „Урнебесна трагедија“.

Соња Васић рођена је 1989. године. Висока је 189 центиметара и игра на позицији крилног центра. Професионалну каријеру започела је у Црвеној звезди, а наставила у Барселони. Проглашена је за најбољу младу играчицу Старог континента 2007. године. После Барселоне уследио је трансфер у француски Бруж са којим је освојила „трипл круну“, а затим и прелазак у редове московског Спартакa. Соња је наступала и у најјачој лиги света за жене WNBA, у екипи Чикаго Скај. Са женском кошаркашком репрезентацијом Србије освојила је златну медаљу на Европском првенству 2015. и 2021. године. Заједно са Аном Дабовић изабрана је у најбољу петорку Европског првенства 2015. године.

Ана Јелисавац 8/2

Први снијег

Соња, изађи да скитамо, имам луду жељу вечерас да лутам.

Соња, изађи и изнеси само мало њежности испод капута.

Мало њежности, мало само, залогај један за огромну глад.

Соња, изађи да скитамо, ноћас је нестварно лијеп град.

Витомир Вито Николић

РЕТКЕ БИЉКЕ

Госпођице месождерке

Росуља

Росуља је род карниворних биљака са преко 170 врста.

Јавља се на местима осиромашеним минералним материјалима, па то надокнађује протеинском исхраном – животињама.

Хвата их помоћу листова са жлездама које праве лепљиву течност на којој се потом залепи инсект. Росуља је мала биљка. Нажалост, прети јој изумирање.

Златни љиљан

Златни љиљан је специфичан по својим златним цветовима који већ на први поглед дају предиван утисак.

Баш због те златне боје је много бран и зато и јесте угрожен.

Јагорчевина

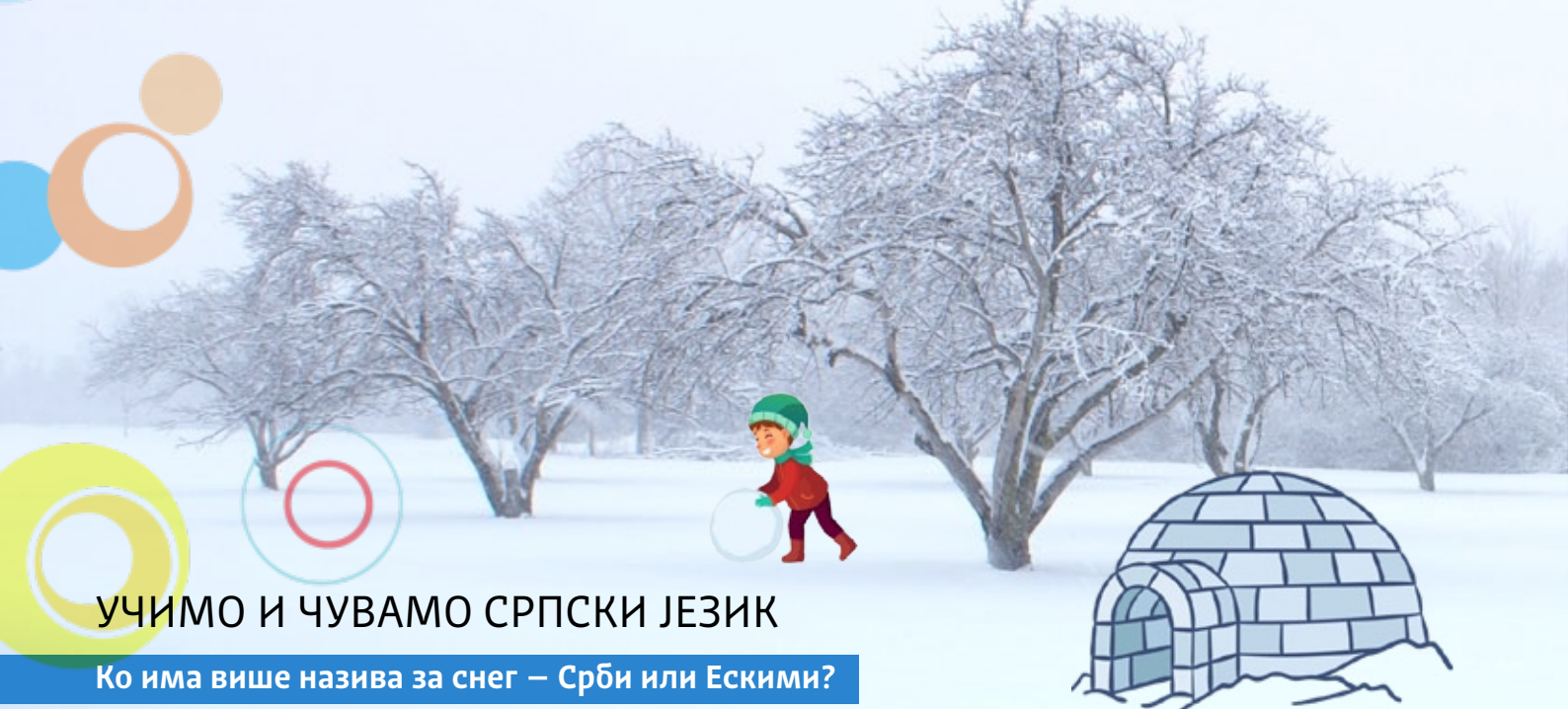
Јагорчевине људи сакупљају због разнобојних, лепих цветова. Постоје бројни хортикултурни облици који се употребљавају у декоративне сврхе.

Спада међу најраније цветнице које најављују долазак пролећа.

Катарина Орловић 5/1

УЧИМО И ЧУВАМО СРПСКИ ЈЕЗИК

Ко има више назива за снег – Срби или Ескимски?

Када лингвисти, научници који се баве проучавањем језика, желе да докажу колико је веза која постоји између језика и културе јака, обично посежу за причом како Ескимски имају веома богат и развијен речник за означавање различитих врста снега у односу на народе који живе у областима континенталне климе, какви су, на пример, Срби.

Одговор на питање да ли у ескимском језику заиста постоји више назива за снег у односу на српски понудио нам је лингвиста Борис Хлебџ. Проучавајући речи којима се именују различите врсте снега у нашем језику и консултујући стручњаке за ескимски, дошао је до закључка да Срби предњаче по броју назива за снег. Навешћемо и објаснити неколико таквих примера у српском језику – музгавица, алаужа, суснежица и слот називи су за ситну кишу помешану са снегом; крупнозрнасти снег који обично настаје отапањем и поновним замрзавањем снежног покривача назива се преспа или фирна; танак слој снега зове се опрлина, а уколико се тај слој прекрије неким новим слојем, онда за такву врсту снега користимо назив поновац; лопарац је назив за крупан, пришић, опрашац или опрашица за ситан, а сушац за сув снег; снег који падне у марту и не задржава се дуго зовемо бабини јарци, а називе родинци и ластинци, такође, користимо за пролећни снег који пада онда када долећу роде и ласте. У српском језику постоје чак и називи којима се означава одсуство снега – сувомразица или голомразица је суво и хладно време без снега, а ведрац чист лед непокривен снегом.

Према речима Бориса Хлебџа, у српском језику постоји скоро дупло више назива за снег него у ескимском. Зашто је то тако?!

Пре свега, великом броју назива за снег у нашем језику иде у прилог клима која је на просторима на којима се говори српским језиком променљивија у односу на просторе у којима живе Ескимски.

Сава Шумановић, Шидска улица у снегу (1940)

Међутим, иако у српском језику постоји више назива за снег него у ескимском, они су у нашем језику ретки и углавном непознати великом броју говорника, док су у ескимском свакодневни и уобичајени, а то је због тога што ескимска говорна заједница обухвата мањи број говорника и дијалеката него што је то случај са српском говорном заједницом.

Дакле, тврдња да је ескимски језик богатији у називима за снег у односу на српски само зато што ескимска култура подразумева свакодневни контакт Ескимса са снегом је погрешна. Међутим, иако је српски речник богатији у овом погледу, морамо истаћи и то да се наведени називи за снег веома ретко употребљавају чему доприноси и чињеница да је, нажалост, снег све ређа појава у нашим крајевима.

Новогодишњи и божићни правопис

Зимски распуст нам доноси привремени одмор од школских обавеза, много лепих и веселих породичних празника, али и пуно правописних дилема у вези са честитањем тих празника писменим путем. Зато ћемо искористити прилику да те проблеме објаснимо и да спремни дочекамо предстојеће празнике.

Опште је правило да се називи празника пишу великим почетним словом. У том смислу нема никаквих дилема уколико се назив празника састоји само од једне речи. Међутим, уколико се назив празника састоји од две или више речи, правило је да само прву реч пишемо великим почетним словом, а остале речи малим, осим ако нису у питању властита имена. Тако ћемо имена предстојећих празника писати на следећи начин – Божић, Богојављење; Нова година, Бадње јутро / вече, Бадњи дан; Мали Божић, док ћемо у порукама или на честиткама писати следеће – Срећна Нова година! или Срећан Божић! Уобичајено је да се на дан Божића користе поздрав Христос се роди! и отпоздрав Ваистину се роди! (прилог ваистину значи заиста, доиста).

Уколико у поноћ 31. децембра пожелимо да неке честитамо целу предстојећу годину, онда ћемо написати следећу поруку – Срећна нова 2022. година! Дакле, разлика је у томе што у овом случају не мислимо на празник, већ на целу календарску годину. Међутим, уколико пожелимо да у оквиру једне поруке честитамо све предстојеће празнике, то можемо урадити на следећи начин – Срећни новогодишњи и божићни празници!

За крај – нека вам следећа година донесе много здравља, среће, љубави и успеха, нека испуни све ваше жеље, наде и очекивања, а један од лепших начина да храбро и смело сви заједно закорачимо у њу јесте да је неке исправно честитамо.

Александар Златојевић

КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ НА ЗЕМЉИ

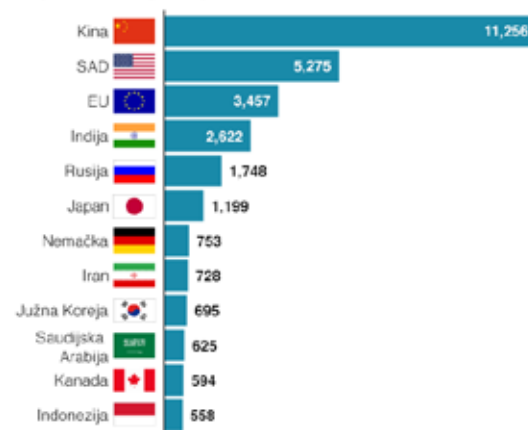
Природа нас упозорава

Климатске промене су дуготрајне промене у расподели климатских фактора. Могу да трају од 10 до милион година. Оне могу имати трајни утицај на природу.

Последице климатских промена су:

- пораст температуре
- подизање нивоа мора
- измена режима падавина
- екстремни временски догађаји (олује, урагани, поплаве, суше, пожари...)
- утицаји на човеково здравље и расположење (главобоље, болови и друго).

Glavni emiteri ugljen dioksida u svetu
Megatona CO₂ godišnje

Napomena: Jedna megatona = 1,000,000 tona

Izvor: EC, Baza emitera za globalno istraživanje atmosfere, podaci iz 2018.

Утицаји човека

Највећи кривац за климатске промене је - човек. Један од главних узрока је испуштање превише угљен-диоксида у атмосферу. Тиме се праве рупе у озонском омотачу. Због тога пролази више светлосних зрака, подиже се температура и настају суше, топе се глечери...

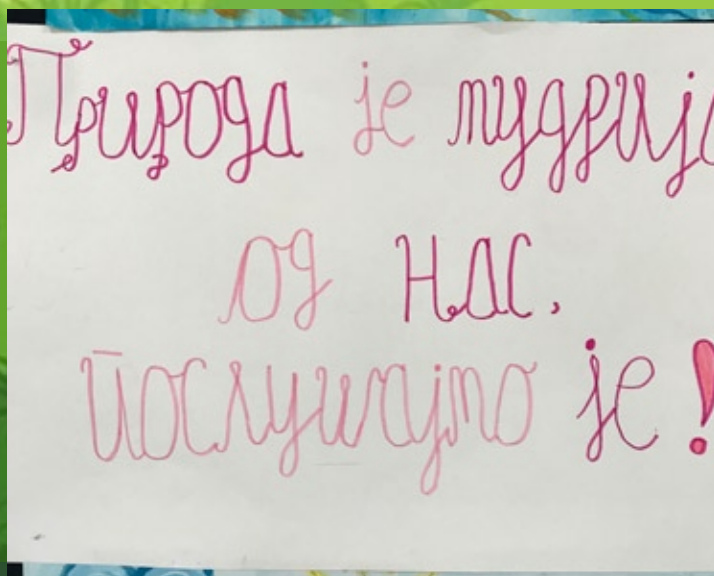
Утицај стаклене баште

Ефекат стаклене баште је процес загревања планете који је настао поремећајем енергетске равнотеже између количине зрачења које Земљина површина прима од Сунца и враћа у свемир.

Андреј Танкосић 6/1

Осликане поруке наших ђака са радионице о очувању природе

Климатске промене

У озонском кругу мења се стање,
и у сунђеру је рупа све мање.

Све је више киселих киша,
питајте Остоју, Војиног миша.

Поплаве нам куће руше,
а негде се шуме пуше.

Лава од свог тате бежи,
док њен тата само лежи.

Сушне године дођу нам често,
ништа оне не врате на место.

Град и по селу пада,
међу усевима неко зло влада.

Цунами нам океани дали,
пожар више не гледа шта пали.

Земљотреси земљу макну,
понечије домове грубо такну.

Напољу торнадо неки пирка,
мало цвеће, мало траву дирка.

Овај чин није нимало за славље,
због загађења угрожено је здравље.

Људи отворите очи ваше,
дал' видите да нешто не паше?!

Природа сада у чудном је стању,
и склона је наглom мењању.

Прво је добро сво ђубре скупити,
а потом рециклажи приступити.

Земља нам је разјарена,
зла нам разна подарена.

Рекла је мени и мом другу,
да вам пишемо о озонском кругу.

Морамо дрвеће разно садити,
шуме одмах из ђубрета водити!

Земља онда неће љута бити,
и лепо ће нас наградити.

Милан Родић 6/1

НАША ГАЛЕРИЈА

Ана Јовановић V/5

Ања Цицмил VII/2

Милица Глушица VII/1

ДРУГА НАГРАДА

Ана Јелисавец VIII/2

Андрија Ранић VI/1

Инес Ализоти III/3

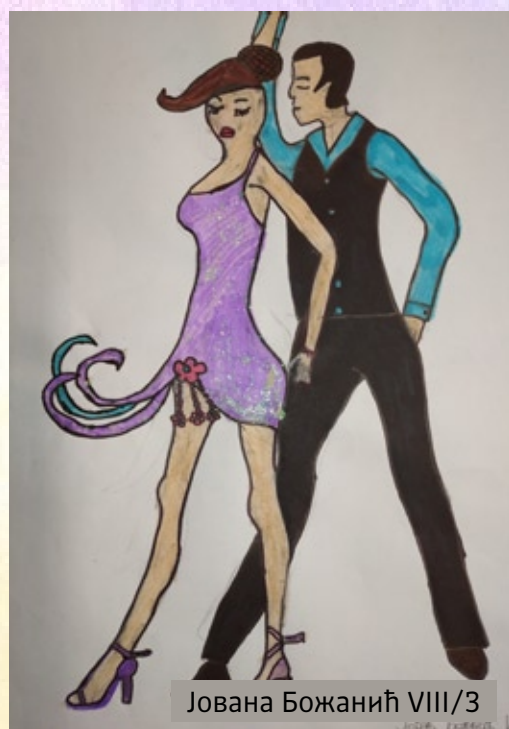
Маја Вејиновић VI/3

Мина Радовић III/3

Милица Пешић VII/3

Јована Божанић VIII/3

Анђела Вукша VI/4

Галина Спасић III/3

Ања Грозданић VII/2

Новак Момчиловић VIII/2

Слободан Цвејић VIII/3

Марија Кубуровић V/2

Нађа Огризовић VI/4

Андреа Вукашиновић II/3

Филип Курђубић III/3

ПИТАЛИЦЕ ЗА СВЕЗНАЛИЦЕ

1. Возач Формуле 1 је

- а) Кими Раиконен
- б) Јари Литманен
- в) Ласе Вирен

4. Чувени јунак из грчке митологије који је ослепео киклопа Полифема зове се

- а) Одисеј
- б) Тезеј
- в) Ахил

8. Највећа шума природног ораха, налази се у

- а) Казахстану
- б) Узбекистану
- в) Киргистану

5. Карл фон Лине, био је познати

- а) биолог
- б) хемичар
- в) физичар

6. Каљаче су врста

- а) обуће
- б) капе
- в) капута

2. Супруга Алберта Ајнштајна била је

- а) Алиса Марић
- б) Мирјана Марић
- в) Милева Марић

9. Познати писац песама за децу је

- а) Љубивоје Ршумовић
- б) Вук Ршумовић
- в) Горан Петровић

3. Музичари Жика и Драги Јелић, чланови су групе

- а) Сунцокрети
- б) YU група
- в) Генерација 5

7. Жорж Сера творац је сликарског стила

- а) кубизам
- б) поентилизам
- в) експресионизам

10. Коагулација значи

- а) урушавање
- б) згрушавање
- в) убрзање

Зоран Росић

ИМПРЕСУМ

Година I, број 1, децембар 2021.

Оснивач и издавач:

Основна школа „Соња Маринковић”, Аласка 17, 11080 Земун

За издавача: Јасмина Филиповић, директор школе

Интернет презентација: ossonjazemun.edu.rs

Имејл адреса: ossonjamar@gmail.com

Уредништво:

Јелена Петаковић, наставница српског језика

Ивона Аџић, учитељица

Александар Златојевић, наставник српског језика

Сарадници:

Ученици, наставници и стручни сарадници ОШ „Соња Маринковић”
којима се захваљујемо на уложеном труду
при изради овог броја часописа

